

Statsforvalteren i Innlandet

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Mjøsa mellom Koigen og Tjuvholmen, Hamar kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av forurensningsloven, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår av påfølgende sider.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen ett år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal tiltakshaver sende en redegjørelse for status slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Tiltakshaver	HIAS IKS
Postadresse	Postboks 4065, 2306 Hamar
Org. nummer (bedrift)	947293265
Kommune og fylke	Hamar kommune, Innlandet
NACE-kode og bransje	37.000 Oppsamling og behandling av avløpsvann

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2026.0200.T	3403.0226.01	2025/12775

Tillatelse første gang gitt: 08.05.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Tore Pedersen e.f. avdelingsdirektør		Yuliia Malikova rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens ramme	4
2	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen.....	4
3	Generelle vilkår	4
3.1	Utslippsbegrensninger	4
3.2	Internkontroll.....	4
3.3	Plikt til å overholde grenseverdier	5
3.4	Plikt til å redusere forurensning.....	5
3.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	5
3.6	Tiltak ved økt forurensningsfare	5
3.7	Sikring av tiltaksområdet.....	5
3.8	Varsling av tiltaksgjennomføring.....	5
3.9	Endring av vilkår	5
3.10	Tilsyn	6
4	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot forurensning.....	6
4.1	Miljøriskovurdering	6
4.2	Etablering av beredskap	6
4.3	Varsling av akutt forurensning	6
5	Mudring	6
6	Avfall.....	7
6.1	Generelle krav.....	7
6.2	Håndtering av farlig avfall	7
7	Kjemikalier	7
8	Støy.....	8
9	Utslippskontroll.....	8
9.1	Kontroll- og overvåkningsprogram	8
9.2	Overvåkning	8
10	Rapportering.....	8

1 Tillatelsens ramme

Tiltakshaver	HIAS IKS
Beliggenhet	I Mjøsa mellom Koigen og Tjuvholmen, Hamar kommune
Kommune og fylke	Hamar kommune, Innlandet
Org. nummer (tiltakshaver)	947293265
Lokalisering av anlegg (UTM-koordinater, sone 32)	øst: 612048, nord: 6741538 (Koigen) øst: 612672, nord: 6740889 (Tjuvholmen)
Anleggsnummer	3403.0226.01

Tillatelsen omfatter utslipp fra mudring mellom Koigen og Tjuvholmen i Mjøsa i Hamar kommune.

Tillatelsen er gyldig frem til **31.12.2027**.

Ved vesentlige endringer skal virksomheten søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Dere er ansvarlig for at krav i tillatelsen overholdes. Om dere, som oppdragsgiver, engasjerer andre (entreprenør eller lignende) til å utføre hele eller deler av tiltaket, plikter dere å gjøre alle involverte parter kjent med og følge opp vilkår i Statsforvalterens tillatelse.

3 Generelle vilkår

3.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp framkom i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter¹. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom regulering i vilkårene.

3.2 Internkontroll

Dere plikter å etablere internkontroll for deres virksomhet i henhold til internkontrollforskriften². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven³ og andre relevante forskrifter til disse lovene. Dere plikter å holde internkontrollen oppdatert.

¹ Den norske prioritetslista for kjemikalier - miljodirektoratet.no

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr 1127 (internkontrollforskriften)

³ Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr 79

3.3 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes, og variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte grenseverdiene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

3.4 Plikt til å redusere forurensning

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter dere å arbeide kontinuerlig for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Plikten omfatter også utslipp av komponenter som ikke er regulert gjennom spesifikke krav i denne tillatelsen.

For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal dere ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

3.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal dere sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System og rutiner for vedlikehold av et slikt system skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

3.6 Tiltak ved økt forurensningsfare

Hvis det oppstår fare for økt forurensning som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner, plikter dere å iverksette tiltak. Tiltakene skal eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren og kan om nødvendig innebære redusert eller innstilt drift.

Dere skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles i henhold til punkt 4.3.

3.7 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

3.8 Varsling av tiltaksgjennomføring

Dere skal varsle Statsforvalteren i Innlandet senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

3.9 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede.

Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

3.10 Tilsyn

Dere plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

4 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot forurensning

4.1 Miljørisikovurdering

Dere skal til enhver tid ha en oppdatert miljørisikoanalyse av tiltaket, som omfatter en oversikt over potensielle kilder og hendelser til forurensning fra både ordinær drift og akutte hendelser. Dere skal også ha oversikt over de naturressurser som kan bli berørt av slik forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvensene dette kan medføre. Analysen skal inngå i virksomhetens internkontroll.

På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal dere iverksette risikoreduserende tiltak, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak. Dere skal ha en oppdatert oversikt over forebyggende og risikoreduserende tiltak.

4.2 Etablering av beredskap

Dere skal etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som anleggsvirksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves.

4.3 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles på telefonnummer 110 i henhold til gjeldende forskrift⁴. Dere skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

5 Mudring

Mudringen skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

Mudring skal gjennomføres mest mulig skånsomt under rolige strøm- og vindforhold for å begrense spredningen av partikler i mest mulig grad.

Utslippsreduserende tiltak:

- Tiltaket skal om mulig gjennomføres på lav vannstand slik at mest mulig av gravearbeidet/mudringen kan skje tørt.

⁴ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- Ved arbeid i vann skal det etableres en avskjærende partikkelsperre (eksempelvis siltgardin for å hindre spredning av finstoff og tilslamming av omkringliggende områder.
- Mudring skal utføres i områdene som fremgår av situasjonskart som følger søknaden.
- I perioden mellom 1. april til 31. mai er det ikke tillatt å gjennomføre støyende arbeid som gravearbeider, mudring eller utfylling av masser i Tjuvholmen. Nedsenkningen av ledningen kan likevel gjennomføres i denne perioden.
- Mudring og/eller utfylling av masser kan utføres i perioden 1. september til 1. april.
- Statsforvalteren skal varsles senest 1 uke før arbeidet påbegynnes.

6 Avfall

6.1 Generelle krav

Dere plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Tiltakshaver plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁵. Dette inkluderer plastavfall fra sprengsteinmassene som eventuelt fanges opp i tiltaksområdet

6.2 Håndtering av farlig avfall

Dere skal håndtere farlig avfall i tråd med avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Farlig avfall som blir lagret i påvente av levering/henting skal lagres på en slik måte at det ikke fører til avrenning til grunn, overflatevann eller avløpsnett. Lagret farlig avfall skal være merket og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lagring skal foregå i tett container eller under tak på fast dekke. Lageret skal være sikret mot uvedkommende.

Absorpsjonsmidler skal være tilgjengelig der farlig avfall oppbevares.

Farlig avfall skal leveres videre til godkjent mottak eller behandlingsanlegg minst en gang per år og deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

7 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes av tiltakshaveren.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal dere dokumentere at man har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 3.2 om internkontroll.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁶ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

8 Støy

Anleggsstøy skal ikke overstige støygrensene i kap. 6 i retningslinje T-1442/2021⁷. Støyende arbeid skal som hovedregel ikke forekomme på natt, og avvik fra dette må begrunnes.

9 Utslippskontroll

9.1 Kontroll- og overvåkningsprogram

Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av arbeidene i Mjøsa i henhold til et kontroll- og overvåkningsprogram. Kontroll- og overvåkningsprogrammet skal inngå internkontrollen, og utarbeides på bakgrunn av kravene i tillatelsen. Kontroll- og overvåkningsprogrammet skal være utarbeidet før oppstart av tiltaket.

9.2 Overvåkning

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkningsprogrammet.

Turbiditet, pH og temperatur skal overvåkes kontinuerlig under anleggsfasen i et referansepunkt som ikke påvirkes av anleggsarbeidet og i et punkt i vannmassene som påvirkes av arbeidet.

Hvis turbiditeten i nærheten av tiltaksområdet overstiger referanseverdien med *10 NTU* i mer enn 20 minutter må arbeidet stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst.

10 Rapportering

Alvorlige avvik fra utslippstillatelsen skal straks meldes til Statsforvalteren. Tiltakshaver skal uten opphold varsle Statsforvalteren om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.

Når tiltaket er gjennomført skal virksomheten sende inn en kortfattet sluttrapport der det framgår når tiltaket ble gjennomført og ferdigstilt, om det var avvikshendelser av betydning, og om det ble overskuddsmasser og hvordan disse ble håndtert. Sluttrapporten skal sendes inn senest 3 måneder etter ferdigstilling.

⁶ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008, nr. 516

⁷ Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021, Klima- og miljødepartementet)

HIAS IKS
Postboks 4065
2306 HAMAR

Saksbehandler, innvalgstelefon
Yuliia Malikova, 61 26 60 64

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag - mudring i Mjøsa mellom Koigen og Tjuvholmen, Hamar kommune

Statsforvalteren i Innlandet har behandlet søknaden fra Norconsult Norge AS om tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Mjøsa i forbindelse med etablering av et nytt ledningsanlegg mellom Koigen og Tjuvholmen. Vi har også behandlet saken etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Statsforvalteren fatter vedtak om tillatelse etter forurensningsloven, men på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Vi gir også tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Vi fatter vedtak om gebyr på kr 47 300,- for behandlingen av saken etter forurensningsloven.

Vedtakene, inkludert gebyrplassering, kan påklages av berørte parter og andre med rettslig klageinteresse innen tre uker.

Vi viser til søknad fra Norconsult Norge AS datert 07.11.2025 og den reviderte søknaden datert 12.02.2026. De søker på vegne av HIAS IKS om tillatelse etter forurensningsloven til mudring i Mjøsa i Hamar kommune.

Vedtak etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag

Statsforvalteren i Innlandet gir HIAS IKS tillatelse til omsøkt arbeid i Mjøsa, Hamar kommune. Tillatelsen er gitt etter §1 i forskrift om fysiske tiltak i vassdrag av 15. november 2004. Det forutsettes følgende:

- Tiltaket må ikke medføre vesentlige endringer av bunnforholdene på stedet. Innsjøbunnen skal istandsettes ved at grøftene fylles igjen med stedlig masse, og eventuelle overskuddsmasser skal planeres jevnt utover på nivå med omkringliggende innsjøbunn, eller fjernes fra stedet.

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven

Statsforvalteren i Innlandet gir med dette tillatelse til mudring i Mjøsa i forbindelse med etablering av et nytt ledningsanlegg mellom Koigen og Tjuvholmen i Hamar kommune. Tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 og forurensningsforskriftens kapittel 22. Det er satt vilkår i tillatelsen med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Høring

Forurensningsforskriftens § 36-7 sier at berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, eller andre som kan bli særlig berørt, skal forhåndsvarsles direkte før vedtaket treffes og gis anledning til å uttale seg. Vår vurdering er at privatpersoner allerede er informert om tiltaket og heller ikke vil bli særlig berørt av omsøkte tiltak. Vi anser det derfor tilstrekkelig med direkte forhåndsvarsling av søker og grunneiere, samt berørte offentlige organer og organisasjoner som ivaretar allmenne interesser, jf. forurensningsforskriften §§ 36-5 og 36-6.

Vi fikk følgende høringsinnspill fra Norconsult Norge AS, hvor det fremgår at prosjektet ønsker å starte mudrings- og utfyllingsarbeid allerede i slutten av september 2026 for å sikre ferdigstilling før 1. april.

Vi gjør oppmerksom på at vi har lagt til en mer utfyllende vurdering av effekten på fisk i vår vurdering av forholdet til naturmangfoldloven som en del av vedtak etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Bakgrunn

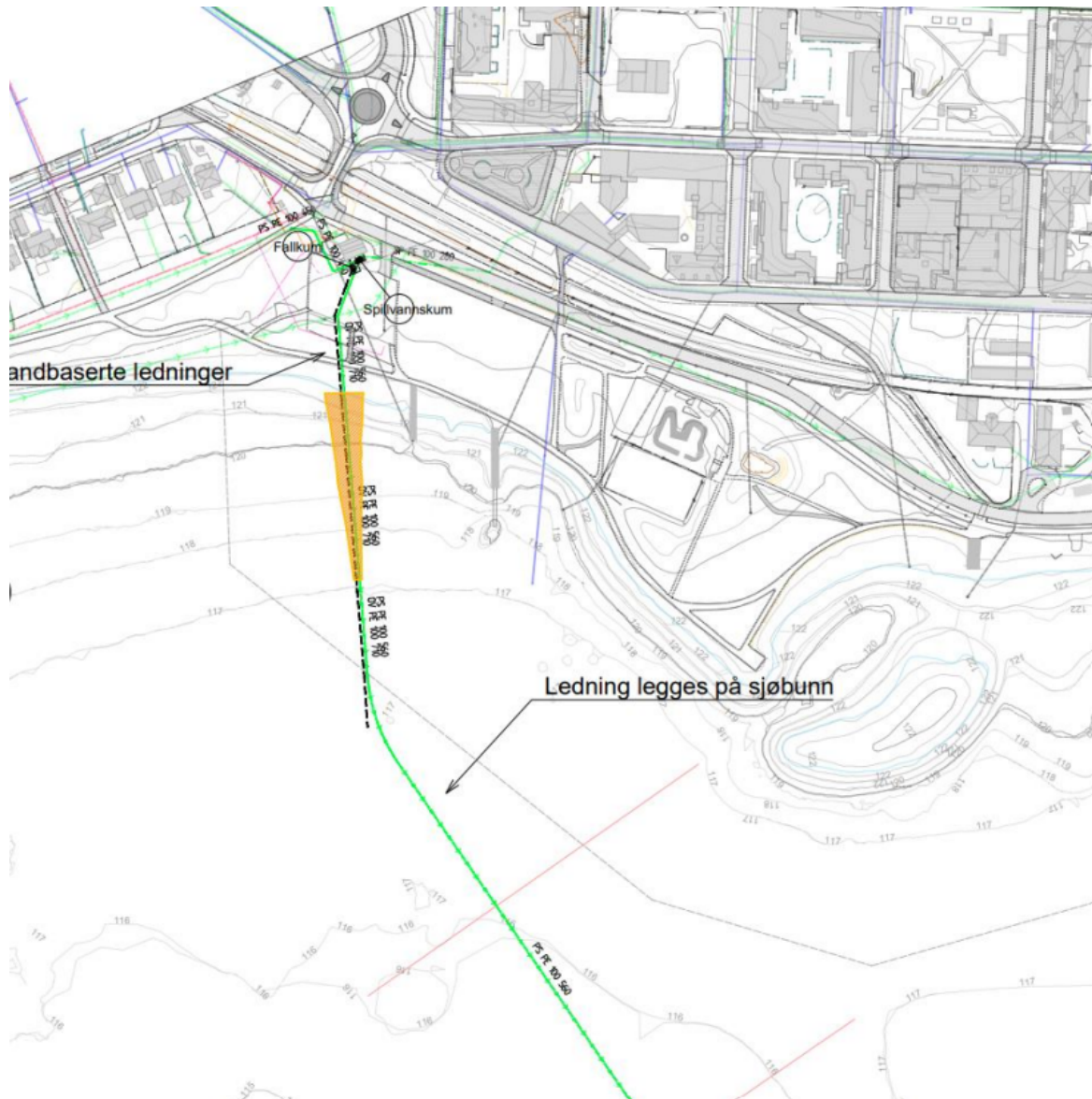
For å sikre god og sikker vannforsyning og forsvarlige avløpsforhold i Hamar kommune, skal det gjennomføres nødvendige oppgraderinger av pumpestasjon P7 ved Koigen og etablering av ny pumpestasjon på Tjuvholmen. I forbindelse med etablering av et nytt ledningsanlegg mellom Koigen og Tjuvholmen, er det behov for mudring i Mjøsa. Det planlegges å gjennomføre mudring både fra land og ved bruk av flåte/amfibiegraver ved tilstrekkelig lav vannstand. Som en del av gjennomføringen er det planlagt å gjenbruke massene fra mudringen som overdekking og utjevning på innsjøbunnen når rørledningen er på plass.

Basert på opplysningene i søknaden, utgjør arealet som skal mudres 3 500 m², og det planlagte mudringsvolumet er beregnet til 4 500 m³.

P7 Koigen

Fra pumpestasjon P7 på Koigen skal det etableres to nye ledninger ut i Mjøsa: én spillvannspumpeledning (Ø=560 mm) og én overløpsledning (Ø=710 mm). Disse legges i samme grøft med en bredde på ca. 4 meter i grøftebunn, og føres ut i Mjøsa. Lengden på grøften/mudringsområdet forventes å være ca. 100 meter.

Kartutsnitt som viser tenkt trasé er vist i Figur 1.

Figur 1: Kartet viser planlagt mudringsområde ved Koigen (gul farge). Figuren er hentet fra søknaden.

Tjuvholmen

Fra Mjøsa og inn til tilkoblingspunkt nord for eksisterende pumpestasjon på Tjuvholmen skal det legges fire ledninger: én spillvannspumpeledning ($\varnothing=560$ mm) fra Koigen, én overløpsledning ($\varnothing=710$ mm) for Tjuvholmen pumpestasjon og to kjølevannsledninger for Eidsiva Bioenergi for kjøling. Ledningene legges i samme grøft. I Mjøsa legges de på samme nivå, med en total grøftebredde i bunn på ca. 7 meter. Lengden på grøften/mudringsområdet forventes å være ca. 220 meter.

Kartutsnitt som viser tenkt trasé er vist i Figur 2.

Figur 2: Kartet viser planlagt mudringsområde ved Tjuvholmen (gul farge). Figuren er hentet fra søknaden.

Lovgrunnlag og forutsetninger

Hjemmel i lov

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensingsforskriftens kapittel 22, § 22-6. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for kapittel 22 i forurensningsforskriften og inngrep i vassdrag som kan medføre fare or forurensning, jf. rundskriv T 3/12. Vi gir tillatelse med hjemmel i forurensningsloven § 11, og vilkår er satt med hjemmel i forurensningsloven § 16.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Vi har vurdert at det ikke er behov for å avvente detaljplan for vann og avløp for Tjuvholmen, fordi det omsøkt tiltaket gjelder tiltak i vassdrag som skal gjennomføres uavhengig av utfallet av detaljplanen for vann og avløp for Tjuvholmen.

Åkersvika naturreservat

Tiltaket vil ikke berøre Åkersvika naturreservat direkte, men tiltaksområdet utenfor Tjuvholmen er lokalisert relativt nære verneområdet. Forholdet til verneverdiene og verneområdet vil derfor ha betydning for vurderinger etter forurensningsloven, jf. naturmangfoldloven § 49¹ om utenforliggende virksomhet som kan medføre skade inn i et verneområde.

¹ Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19.6.2009 nr. 100

Tillatelsen etter forurensingsloven gir dere ikke mulighet til å berøre verneområdet. Ved fysiske inngrep som berører Åkersvika naturreservat, må det avklares med forvaltningsmyndighet om dispensasjon fra verneforskriften² kan gis.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensingsloven § 11, femte ledd. Selve anleggsfasen vil kunne føre til en negativ påvirkning på naturverdier i nærheten av tiltaksområdet, men disse vil være midlertidige og reduseres gjennom vilkårene i denne tillatelsen. Mudring i vassdrag medfører generelt en fare for forurensing i form av partikkelspredning og økt turbiditet som kan gi en økt miljøbelastning for vannlevende organismer mens anleggsarbeidet pågår. Anleggsarbeidet vil også medføre forurensing i form av støy.

I avsnittene som følger, gir vi vår vurdering av de ulike aspektene.

Spredning av partikler

Graving i vanndekte arealer vil medføre oppvirvling av sedimenter, spredning av partikler og potensiell nedslamming av omkringliggende områder. I søknaden framgår det at det skal installeres siltgardiner (eventuelt boblegardiner) som skal benyttes ved mudring og tilbakefylling for å minimere partikkelspredning. Dette er forankret i vilkår 5, som stiller krav om bruk av avskjærende partikkelbarriere.

I henhold til innsendt dokumentasjon består sedimentene ved de fleste stasjonene i hovedsak av sand, og innholdet av finstoff (silt og leire) er relativt lavt. Potensialet for spredning av partikler anses derfor som lavt. Det er tatt prøver av muddermassene, og disse er analysert og klassifisert i henhold til veileder M608/2016. Resultatene viser at sedimentene ved stasjon Tjuvholmen er klassifisert i tilstandsklasse II, mens sedimentene ved stasjon Koigen, referansestasjon Mjøsa og referansestasjon Åkersvika er klassifisert i tilstandsklasse III.

Vi anser derfor forurensingspotensialet som lavt ved gjennomføring av omsøkt tiltak, og at massene kan legges tilbake i grøften. Vilråene i denne tillatelsen vil ytterligere redusere forurensningspotensialet.

Støy

Utfyllingsarbeidet vil kunne føre til forurensing i form av støy. Søker gjennomførte støymåling ved prøvegraving for å kunne si noe om forventet støynivå, særlig med tanke på påvirkning av Åkersvika naturreservat. Resultat viser at graving i Mjøsa i all hovedsak medfører støy < 60 dBA, LpAFmax, på 285 m avstand. Avstanden fra tiltaksområdet til vernegrensen for Åkersvika naturreservat er ca. 400 m. Etter en samlet vurdering mener vi derfor at det er tilstrekkelig å sette vilkår om at støyende aktivitet (graving/mudring, utfylling osv.) ikke skal gjennomføres i perioden 1. april til 31. mai.

² Forskrift om vern av Åkersvika naturreservat, Hamar og Stange kommuner, Hedmark. Vedtatt i kgl. res. 22.01.2016.

For å sikre at befolkning og boligområder hensyntas når det kommer til støy, har vi i tillatelsens vilkår 8 fastsatt at anleggsstøy ikke skal overskride støygrensene i retningslinjen T-1442/2021.

Forholdet til naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven (nml.) § 7, skal §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. I § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekten av påvirkninger. Vår vurdering er at kunnskapsgrunnlaget er godt nok for å vurdere effekten av tiltaket. Førre-var prinsippet, jf. nml. § 9, vil derfor ikke gjøre seg gjeldende.

Etter naturmangfoldloven § 10 skal påvirkningen av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen. Belastningen fra anleggsgjennomføringen i dette prosjektet vil være kortvarig og forbigående, og vi kan ikke se at det vil bidra til en vesentlig økning i den samlede belastningen. Når det gjelder prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, skal det gjennomføres avbøtende tiltak av hensyn til vassdragsmiljøet.

Tiltaksområdet ligger nært Åkersvika, et område som er et svært viktig funksjonsområde for rastende og hekkende fugl. Åkersvika har også et stort mangfold av fiskearter, og flere av artene i Mjøsa bruker våtmarksområdet som gyte- og oppvekstområde. Dette medfører omfattende fiskevandring inn og ut av Åkersvika særlig om våren og høsten. Det er ikke registrert spesifikke funksjonsområder for fisk innenfor tiltaksområdet mellom Koigen og Tjuvholmen, men området er en del av Mjøsa, og det forventes derfor at alle fiskeartene som finnes i Mjøsa i teorien har tilgang til og kan benytte seg av området. Oppstart i august sammenfaller med gytevandningsperioden for høstgytende fisk, deriblant ørret, som primært vil vandre inn i Åkersvika via djupålen under jernbanebrua for å gå opp i tilløpselvene. Når det gjelder vårgytende fisk, vil også mesteparten av denne trekke inn i Åkersvika. Noen arter kan begynne vandringen sin allerede i april, men for de fleste artene forventes det at hoveddelen av vandringen starter i mai og utover. Det er lite sannsynlig at omsøkt tiltak vil påvirke inn- og utvandring av fisk fra Åkersvika, både grunnet avstand, omfang og type arbeid. Tiltaket skal være ferdigstilt innen 1. april, og slik unngås uansett den viktigste perioden for vårgytende fisk.

Til tross for nærheten til Åkersvika kan det ikke utelukkes at de grunne områdene mellom Koigen og Tjuvholmen har en funksjon for fisk. Graving i vanddekt areal medfører spredning av finstoff til områdene rundt, noe som kan ha negative konsekvenser for fisk, bunndyr og andre ferskvannsorganismer. I søknaden framgår det at det skal installeres siltgardin (eventuelt boblegardiner) for å minimere partikkelspredning, noe som er forankret gjennom vilkår 5 med krav om avskjærende partikkelsperre. Dette vil begrense påvirkningens influensområde, og samlet sett mener Statsforvalteren at tiltaket vil ha begrenset med negative konsekvenser for fisk og andre ferskvannsorganismer. Det settes også vilkår om istandsetting av innsjøbunnen, for å sikre at området raskest mulig får tilbake sin funksjon.

Tiltaksområdets nærhet til Åkersvika naturreservat innebærer at støy fra aktiviteten kan påvirke verneverdiene. Vår vurdering er at tiltaket må gjennomføres i sin helhet når arbeidet er startet opp. Det bør gjennomføres på lav vannstand og det er nødvendig at det er isfritt for å gjennomføre nedsenkningen av avløpsledningene mellom Koigen og Tjuvholmen. Det er ikke sannsynlig at

arbeidet i sin helhet ferdigstilles innen 1. april, men den mest støyende delen av tiltaket skal gjennomføres før 1. april, som anses som starten på den mest sårbare perioden i Åkersvika.

Vår samlede vurdering etter naturmangfoldloven § 8-10 og § 49 er at tiltaket kan tillates uten vesentlig negativ påvirkning av verneverdiene eller andre naturverdier i Mjøsa, gitt at vilkårene i denne tillatelsen følges.

Forholdet til vannforskriften

I forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) er det gitt miljømål for at tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand, jf. § 4.

Tiltaksområdet er lokalisert i vannforekomsten Mjøsa (vannforekomst ID 002-118-1-L), som grenser til vannforekomsten Mjøsa-Åkersvika (vannforekomst ID 002-118-2-L). Mjøsa (vannforekomst id 002-118-1-L) har i dag god økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand, hovedsakelig som følge av diffus tungmetallforurensning. Mjøsa-Åkersvika (vannforekomst ID 002-118-2-L) har i dag dårlig økologisk tilstand og god kjemisk tilstand.

Tiltaket vil slik vi vurderer det, ikke ha noen permanent konsekvens for Mjøsa, og det vil ikke tilføre nye eller forsterke eksisterende påvirkninger som gjør at økologisk og kjemisk tilstand endres. Vannforskriften § 12 om ny aktivitet eller nye inngrep kommer derfor ikke til anvendelse.

Vedtak om gebyr

I henhold til § 39-3 i forurensningsforskriften skal virksomheten betale gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Vi varsler med dette at vi vil fatte vedtak om gebyr på kr 47 300 for arbeidet med tillatelsen, noe som tilsvarer sats 6 i forurensningsforskriften § 39-4.

Klageadgang

Vedtakene, herunder også plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren i Innlandet. En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes.

Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Yuliia Malikova
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse etter forurensingsloven

Kopi til:

HAMAR KOMMUNE

Postboks 4063 2306 HAMAR

NORCONSULT NORGE AS

Postboks 626 1303 SANDVIKA

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Postboks 4404 2325 HAMAR

VASSDRAGSFORBUNDET FOR MJØSA MED TILLØPSELVER

Postboks 987 2604 LILLEHAMMER